

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

DE ALLEENRECHTSPRAAK IN STRAFZAKEN.

Een twistpunt waarover men het nog lang niet eens is. Of deze instelling in beginsel goed is en ze dient behouden, laten wij liever in het midden. Ook is die vraag zoo maar niet te beantwoorden. Maar wij staan voor het feit, dat de *unus iudex* door de wet van 25 October 1919 in ons strafproces is ingevoerd, wellicht mag men zeggen binnen-geloodst. Thans willen wij alleen even overwegen of dit rechtsinstituut niet doelmatiger kan worden aangewend.

« In boestrafelijke zaken berechten de kamers die slechts uit één rechter bestaan : 1°) de zaken waarbij een proces-verbaal de heeterdaad vaststelde; 2°) de zaken waarin de beschuldigde zich in staat van voorloopige hechtenis bevindt ; 3°) de zaken waarin de beschuldigde tot een vroegere boestrafelijke, niet voorwaardelijke straf werd veroordeeld ». Aldus wordt de bevoegdheid van den alleenzetelenden rechter, door de wet van 1919 eenig artikel VIII°, beperkend omschreven. Bovendien worden de wanbedrijven tegen de orde der familie en tegen de openbare zedelijkheid steeds aan drie rechters onderworpen.

Wie deze wetsbepalingen leest, krijgt niet den indruk van een zeer logische rechtsconstructie. De kamer met één rechter mag, in beginsel, kennis nemen van alle strafzaken die tot de bevoegdheid van de correctionele rechtbank behooren. Zij kan dit zoodra één van de drie voorwaarden is vervuld en mag over de geheele straffenschaal, zonder verdere beperking, beschikken. Het Hof van Verbreking heeft geoordeeld dat de vraag, of de correctionele

rechtbank in een bepaald geval uit een of uit drie rechters moet bestaan, geen vraag over de bevoegdheid is, maar een zaak van verdeling tusschen de verschillende kamers van een zelfde rechtbank (1).

De kamer met één rechter kan slechts werken als bepaalde voorwaarden zijn vervuld. Zelfs buiten deze gevallen is zij niet onbevoegd *ratione materiae* en de exceptie moet *in limine litis* worden opgeworpen (2). Het gaat hier dus om een regeling van de z. g. *functioneele* bevoegdheid.

Het onlogische van deze beschikkingen ligt wel hierin, dat het van 't toeval afhangt of een verdachte voor één of voor drie rechters zal terechtstaan. Wie b. v. zwaar misbruik van vertrouwen pleegt en vroeger reeds een onvoorwaardelijke geldboete van 30 fr. opliep voor overtreding van de arbeidsreglementen, verschijnt voor de kamer met één rechter. Andersom, wie een inbreuk pleegt op de arbeidsreglementen en reeds tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden werd veroordeeld, zal voor een voltallige kamer terechtstaan. En zoo ook gaat het in de gevallen van voorloopige hechtenis en vaststelling van de ontdekking op heeter daad. Beide kunnen van het toeval afhangen en houden veelal geen verband met den aard en de zwaarte van het strafbaar feit.

Het is vanzelfsprekend, dat men aan een alleenzetelend rechter niet dezelfde bevoegdheid mag toekennen, als aan een voltallige kamer. Dan zou een van beide geen reden van bestaan hebben. Maar, zijn er geen andere gronden waarop men een onderscheid in de bevoegdheid of de werkverdeling

kan steunen en die toelaten de instelling doelmatiger te laten werken?

Wanneer het gaat om alleenrechtspraak, doet men telkens, met een rechtmatige bewondering, broep op de Engelsche rechterlijke inrichting. Doch, zijn de Engelsche inrichtingen en toestanden niet te zeer van de onze verschillend, opdat wij er veel elementen rechtstreeks zouden kunnen uit overnemen? De Nederlandsche rechtsopvattingen zijn nader met de onze verwant en bieden dan ook, bepaald in deze zaak, een regeling waaruit wel iets valt te leeren.

In de Nederlandsche arrondissementsrechtbanken bestaan er, sedert het in werking treden van het nieuw Wetboek van Strafvordering (1 Januari 1926), een of meer enkelvoudige kamers, bestaande uit een lid van de rechtbank dat den titel van « politierechter » draagt. Het criterium dat zal bepalen, of een strafzaak al of niet voor de politierechter zal worden aangebracht, verschilt geheel van de Belgische wet.

Artikel 369 van het Nederlandsch Wetboek van Strafvordering luidt inderdaad: « Het rechtsgeding wordt door den politierechter vervolgd, indien, naar het aanvankelijk oordeel van den vervolgdten ambtenaar, de zaak van eenvoudigen aard is, bepaaldelijk ook ten aanzien van het bewijs en de toepassing der wet, en daarin geen zwaardere hoofdstraf dan gevangenisstraf van een door den Koning te bepalen aantal maanden, ten hoogste zes, dient te worden opgelegd ». En artikel 376, lid 1: « De politierechter is niet bevoegd tot oplegging van gevangenisstraf van meer dan een door den Koning te bepalen aantal maanden, ten hoogste zes ». Dit maximum werd in feite op zes maanden bepaald. (K. B. 24 Dec. 1925).

Beslissend is hier: de eenvoud van de zaak, vooral wat het bewijs en de toepassing van de wet betreft. Welke zaken als eenvoudig moeten worden beschouwd, heeft de Nederlandsche wetgever niet bepaald, doch alleen een paar criteria, bewijs en wetstoepassing, aangeduid. Deze vraag zal in ieder concreet geval door het Openbaar Ministerie worden opgelost en schijnt ook niet vatbaar te zijn voor een algemeene beantwoording in de wet. Daarnaast geldt ook het opportuniteitsbeginsel: het Openbaar Ministerie zal voor den politierechter dagvaarden als het meent niet meer dan zes maand gevangenisstraf te moeten eischen.

Maar, wat bij den aanvang een eenvoudige zaak scheen te zijn, kan in den loop van het geding ernstige moeilijkheden, zoowel van bewijs als van wetstoepassing, opleveren. Aan de andere zijde kan de rechter van oordeel zijn dat meer dan zes maanden gevangenisstraf moet worden opgelegd; en eigenlijk is het de rechter, niet het Openbaar Ministerie, die de strafmaat binnen de wettelijke grens heeft te bepalen. Daarom is het Nederlandsch stelsel

van een veiligheidsklep voorzien, die maakt dat de dagvaarding voor den politierechter over den grond van de zaak nog niets beslist. « Indien de politierechter oordeelt, dat de zaak door een meervoudige kamer der rechtbank moet worden behandeld, verwijst hij de zaak daarheen ». ((Artikel 376 ild 2, wetb. van Strafv.)).

Voegen wij hieraan toe, dat de geheele rechtspleging voor den politierechter is vereenvoudigd. Doch dit is hier van minder belang.

Het groote voordeel van het Nederlandsche stelsel ligt wel hierin, dat het doelbewust een zekere groep van zaken naar den politierechter verwijst. Deze magistraat neemt alleen kennis van eenvoudige zaken. De eenvoud van een strafzaak is wel degelijk een gegronde reden om ze aan het oordeel van één liever dan aan dat van drie rechters te onderwerpen. Want wat doet het eigenlijk ter zake, of iemand zich in voorloopige hechtenis bevindt, of reeds onvoorwaardelijke correctionele straffen heeft opgelopen, of op heeter daad door den verbalisant werd betrapt? Dit zijn omstandigheden die met den aard van de zaak weinig of niets hebben te maken, terwijl de alleenzetelende rechter aan de ernstigste bewijsmoeilijkheden en delicaatste rechtsproblemen niet kan ontsnappen. Het gebeurt b. v. niet zelden, dat ingewikkelde verslagen van deskundigen en moeilijke vragen van burgerlijke aansprakelijkheid hem worden voorgelegd. Een dergelijke toestand zal zich in Nederland niet voordoen.

In verband met het debat « rechtscollege of alleenrechtspraak » nog een enkele overweging. De voorstanders van de collegiale rechtspraak steunen terecht, op de uitzonderlijke en zoo verscheidene eigenschappen, die een mensch moet bezitten om waardig een ander te berechten en die bijna nooit in één persoon zijn vereenigd. 't Gemis aan beraadslaging in raadskamer wordt dan ook als een voor naam bezwaar tegen de alleenrechtspraak gevoeld. Dit overigens gegrond bezwaar zou wegval len, indien de bevoegdheid van de kamer met één rechter in den zin van de Nederlandsche wetgeving was geregeld. De zaken die door een politierechter worden behandeld, behoeven geen beraadslaging in raadskamer en, waar deze achteraf toch mocht noodig blijken, is steeds verwijzing naar de meervoudige kamer mogelijk.

En het practisch resultaat? Dat volgens de Nederlandsche justitieele statistiek ongeveer 70 % van de misdrijven door de enkelvoudige kamer worden berecht.

Jan RUBBRECHT,
Advokaat,

(1) Verbr. 22 Juni 1920. Pas. 1921, 1, 21. en nota.

Verbr. 16 April 1923. Pas. 1923, I, 266.

(2) Wet 25 October 1919, eenig artikel IX°.

Zichtbare en verborgen gebreken inzake verantwoordelijkheid van aannemers en bouwmeesters

De uitgebreide verantwoordelijkheid van aannemers en bouwmeesters vindt haar grondslag, zoowel in de openbare veiligheid als in de moeilijkheid of onmogelijkheid om, onmiddellijk bij de oplevering zelve, zekere gebreken vast te stellen. Ten titel van uitzondering en in afwijking met de algemeene principen, heeft de wetgever het noodzakelijk geacht, om deze redenen, de verantwoordelijkheid, gedurende tien jaar na de oplevering, te behouden.

De dubbele rechtsgrond dezer uitgebreide verantwoordelijkheid legt terzelfder tijd hare draagwijdte uit, wat betreft namelijk, den aard der gebreken, die er toe kunnen aanleiding geven.

Men moet een onderscheid maken tusschen verschillende gebreken.

In principie worden *gewone zichtbare gebreken* door de *eindoplevering* der werken gedekt: voor deze gebreken, bestaat er immers geen moeilijkheid van onmiddellijke vaststelling.

Omdat zij *zichtbaar zijn*, zal de bouwheer ze moeten vaststellen en doen herstellen, vooraleer tot de definitieve overname over te gaan. Na deze overname is de aannemer volkomen ontlast van alle aansprakelijkheid, betrekkelijk deze gewone, zichtbare gebreken.

De *verborgen gebreken*, integendeel, t. t. z. deze die zich bij de oplevering niet vertoonen, kunnen tot verantwoordelijkheid aanleiding geven, wanneer zij van specialen aard zijn.

Ofschoon art. 1792 B. W. B. alleen spreekt van het *geheel of gedeeltelijk vergaan* van gebouwen, hetzij door gebrek in den bouw hetzij door gebrek van den grond, dient nochtans deze verantwoordelijkheid *in een veel ruimeren zin* uitgelegd.

Hier ook dient deze wetsbepaling samen met art. 2270 B. W. B. uitgelegd. Art. 2270 B. W. B. heeft een zoo beperkende beteekenis niet als art. 1792 B. W. B. en spreekt in 't algemeen van « waarborg der groote werken » zonder verder den aard der gebreken en der veroorzaakte schade nauwkeurig te bepalen. Heeft de wet dan *alle* verborgen gebreken bedoeld? Neen: men dient in de tegenovergestelde dwaling niet te vallen: waarborg wegens *welkdanige* verborgen gebreken heeft de wet ook niet beoogd. De uitleg moet gezocht worden *in den geest*, veeleer dan in de bewoording der wet.

De tienjarige verantwoordelijkheid tot het geheel of gedeeltelijk vergaan van het gebouw of van groote werken beperken, of ze tot alle *welkdanige* gebreken uitbreiden is volkomen tegenstrijdig met het inzicht van den wetgever.

Dezelfde beweegredenen, die de uitbreiding der verantwoordelijkheid rechtvaardigen, in geval van geheel of gedeeltelijk verlies, moeten dezelfde uitbreiding wettigen, telkens de gebreken van zulken ernstigen aard zijn, dat zij 1) de belangen van den bouwheer derwijze benadeelen dat zij het bestaan of de sterkte van het gebouw of van « het groot werk » in gevaar brengen;

2) en de openbare veiligheid terzelfder tijd in gevaar brengen, al is het gebouw of « het groot werk » noch geheel noch gedeeltelijk vergaan.

De wetgever heeft den tienjarigen waarborg niet willen toestaan voor gebreken, die de sterkte of het bestaan van het werk niet beïnvloeden. Eenvoudige fouten in een bouw zijn ontoereikend om dezen bijzonderen waarborg te doen ontstaan: de fouten moeten van specialen aard zijn: namelijk *de sterkte of het bestaan van het werk in gevaar brengen*. De gebreken moeten dus een merkelijke benadeeling in de rechten van den eigenaar of een gevaar voor de openbare veiligheid vertegenwoordigen. Er wordt niet vereischt dat de instorting of het gedeeltelijk verlies reeds een voltrokken feit weze: *een nakend en vastgesteld gevaar is daartoe voldoende*.

I. PRINCIEP

Regel is dus:

1°) dat aannemer en bouwmeester gedurende tien jaar verantwoordelijk blijven tegenover den bouwheer:

a) uit hoofde van verborgen gebreken, *telkens zij van aard zijn het bestaan of de sterkte van het gebouw of van het groot werk op ernstige wijze in gevaar te brengen*;

b) En, volgens het grootste deel van rechtspraak en rechtsleer, ook in bijkomende orde, *uit hoofde van zekere zichtbare gebreken, die, door hun buitengewoon karakter, het bestaan of de sterkte van het gebouw of van het groot werk merkelijk in gevaar brengen*;

2°) dat, *wegens alle andere gebreken*, t. t. z. de gewone zichtbare gebreken, en bijkomende verborgen gebreken, die het gebouw of het groot werk niet in gevaar brengen, wat sterkte of bestaan aangaat, *aannemer en bouwmeester van alle verantwoordelijkheid ontlast zijn, door de eindoplevering* behoudens uitdrukkelijk overeengekomen waarborgstermijnen.

II. DE VERBORGEN GEBREKEN. — BEPALING. — VOORBEELDEN. — WANNEER GEVEN ZIJ AANLEIDING TOT TIENJARIGE VERANTWOORDELIJKHEID?

Verborgen gebreken zijn deze die zich door uiterlijke teekenen niet veropenbaren en die men door een grondig onderzoek niet kan vaststellen.

Het verborgen gebrek is een gebrek, dat van zulken aard is, dat het zich enkel door het gebruik openbaart en zich niet laat bemerken door een onderzoek, hoe grondig het ook weze, zonder de substantie van de zaak te beschadigen. De persoon, die een bouwstof ontvangt, is verplicht ze met de noodige zorg na te zien en de gewone wijze van nazicht en gewone controolpractijken die de gebreken kunnen doen ontdekken, aan te wenden (1).

Bij de eindoplevering der werken, kunnen gebreken verborgen blijven. Hoevele fouten vertoonen zich slechts verschillende maanden, ja zelfs jaren na de oplevering? Een gebouw geeft soms, bij de oplevering der werken, allen schijn van sterkte en, na enkele jaren, vergaat het geheel of gedeeltelijk, door het een of ander innerlijk gebrek.

De weerstand der materialen en de hoedanigheden van het handwerk moeten, om beoordeeld te worden, proef van den tijd doorstaan. Bij de oplevering kan het onderzoek naar den staat van het werk in al zijn deelen en onderdeelen niet beslissend en definitief zijn; het verloop van een zeker tijdsruimte is noodig om innerlijke gebreken te doen verschijnen.

« Jugé que d'après le droit commun, la responsabilité de l'architecte cesserait par la réception des travaux, c'est parce que cette réception ne couvre pas les vices cachés, qui peuvent se trouver dans les constructions, que le législateur maintient la responsabilité pendant dix ans; elle survit à la vérification des travaux, parce que *la vérification des vices cachés est impossible*; le vice est-il apparent, la réception le couvre, le vice est-il caché, la responsabilité subsiste. » (2).

De goedkeuring der werken, zelfs na grondig onderzoek kan deze gebreken niet dekken, daar men vooraf niet kan verzaken aan de uitoefening van een recht, waarvan men het bestaan nog niet kent; de oplevering van werken, waarvan men de gebreken niet kan vaststellen, kan dienvolgens geen de minste verzaking voor gevolg hebben (3).

Al de gebreken, die, bij de oplevering, na grondig onderzoek verborgen bleven en slechts na gebruik te voorschijn komen, geven aanleiding tot de tienjarige verantwoordelijkheid, *voor zooveel zij nochtans van aard zijn het bestaan of de sterkte van het gebouw of van de groote werken op ernstige wijze in gevaar te brengen*. Art. 1792 B. W. B. is dus niet toepasselijk op verborgen gebreken, hetzij in materiaal, hetzij van den grond, die, zonder de sterkte of het bestaan van het gebouw in gevaar te brengen, alleenlijk de aangenaamheid of het gebruik er van verminderen. Er moeten gewichtiger belangen dan louter esthetische aanwezig zijn; redenen van genoegen of behaaglijkheid zijn daartoe volkomen onvoldoende; het moet gaan over *het behoud of de sterkte* van het werk.

Een talrijke rechtspraak, heeft deze principen toegepast.

« Jugé que l'art. 1792 du C. c. qui établit la responsabilité de l'entrepreneur, si l'édifice, construit à prix fait, péricule en tout ou en partie par le vice de la construction, ou du sol, a été inséré dans le code, dans un but de sécurité publique, et ne s'applique pas aux vices de la construction ou du sol, qui, sans menacer la solidité de l'édifice en diminuent l'usage ou les agréments, comme des caves non étanches et de l'eau non potable » (4).

De beschadigingen aan een gebouw overkomen na de oplevering, kunnen niet aanleiding geven tot verantwoordelijkheid van aannemer of bouwmeester, zoo deze beschadigingen niet van aard zijn, de sterkte van het gebouw in gevaar te brengen, zoo b.v. beschadiging aan de bedekking in faiencesteen (5).

« Jugé que seuls les travaux dont le mauvais état mettrait en péril la solidité de l'immeuble construit et pourrait faire craindre un effondrement partiel ou total des parties maîtresses de l'édifice, peuvent être considérés comme des « gros ouvrages » et donner lieu à application des art. 1792 et 2270 du C. C. ».

Zoo bv. beschadiging aan plafonneerwerk, die de sterkte van het gebouw niet in gevaar brengen (6) geeft niet aanleiding tot de tienjarige verantwoordelijkheid.

Eischen dat de gebreken van aard zijn het totaal of

gedeeltelijk *vergaan* van het gebouw te veroorzaken, is een uitlegging, die ook heel wat te beperkt voorkomt.

Men vindt nochtans zekere uitspraken in dien zin (7).

« Jugé que l'inondation des sous-caves d'une maison n'est pas un accident de nature à entraîner la perte totale ou partielle de l'édifice... » (8).

Wij zouden meestal, in geval van *bestendige overstroming* van kelders, tot de toepassing der tienjarige verantwoordelijkheid besluiten, ons steunende op de beweegreden dat dergelijke feiten het bestaan of minstens de sterkte van een gebouw op ernstige wijze in gevaar brengen.

III. DE ZICHTBARE GEBREKEN. — BEPALING. — VOORBEELDEN. — WANNEER GEVEN ZIJ AANLEIDING TOT TIENJARIGE VERANTWOORDELIJKHEID ?

Zichtbare gebreken zijn deze die zich door uiterlijke teekenen veropenbaren en die men door een grondig onderzoek kan vaststellen.

Zoo werden als zichtbare gebreken beschouwd : de *dikte der muren*. De onvoldoende dikte van een muur is een gebrek dat, klaarblijkelijk, zichtbaar is (9). Zoo ook het feit, dat er aan de zoldering, *sieraden (rosacen)* ontbreken, dat zekere voorziene werken, *niet uitgevoerd* werden, dat de trap *niet goed afgewerkt* werd, dat het geleverd en ingewerkt materiaal niet overeenstemt met hetgeen voorzien was, of volgens de regels der kunst niet afgewerkt werd (10), gebreken in de grondvesting, die zich uiterlijk bij de goedkeuring openbaren (11) het gebruik van hout van slechte hoedanigheid, voor deuren en vloeren, de niet-gelijkvormigheid met plannen en bestek, wanneer de gebreken zich uiterlijk veropenbaren (12).

De vraag of voorgewende gebreken zichtbaar of verborgen zijn, dient desgevallend door deskundig onderzoek opgelost.

Aannemers en bouwmeesters zijn, in princip, door de eindoplevering der werken, ontlast, van alle verantwoordelijkheid wegens deze zichtbare gebreken, *tenzij, nochtans deze gebreken, door hun buitengewoon karakter, het bestaan of de sterkte van het gebouw of van de groote werken merklijk in gevaar brengen*. In het laatste geval, blijven zij ook, voor deze gebreken ook, aan de tienjarige verantwoordelijkheid onderworpen. Deze zienswijze is zoowel op de voorbereidende werkzaamheden der wet als op de algemeene rechtsbeginselen gesteund.

Tijdens de bespreking der wet, had men voorgesteld aannemer en bouwmeester te ontlasten, indien zij den bouwheer van de gebreken of van de ontoereikendheid van zekere werken, verwittigd hadden; dit voorstel werd op uitdrukkelijke wijze verworpen. Hieruit volgt, dat zij verantwoordelijk blijven, al had de bouwheer van de gebreken kennis gekregen — hetzij vóór de uitvoering, hetzij bij de oplevering, of zelfs al had hij rechtstreeks gebrekkige werken bevolen : om reden der openbare veiligheid, is hun verantwoordelijkheid *van openbare orde*. De veiligheid der personen vergt dat er geen gebrekkige gebouwen opgericht worden, waarvan de instorting voor het publiek, noodlottige gevolgen zou kunnen hebben.

Al zijn de gebreken zichtbaar, bij de oplevering en al had de bouwmeester ze moeten vaststellen, dan nog

zullen zij aan de tienjarige verantwoordelijkheid onderworpen zijn, indien zij het gebouw aan gevaar van instorting bloot stellen. Geen enkele afwijking van art. 1792 B. W. B. mag, door bijzondere bedingen, aangebracht worden : dergelijke afwijkingen zijn nietig en van geener waarde, omdat zij tegen de openbare orde indruischen.

Evenmin als voor de *verborgen* gebreken, ontlast de eindoplevering aannemers en bouwmeesters van den waarborg, omdat men niet kan verzaken aan een verhaal uit hoofde van gebreken, die men niet kan vaststellen, evenmin kan, voor de *zichtbare* gebreken, die de sterkte of het bestaan van het werk in gevaar brengen, de eindoplevering, de bouwers van denzelfden waarborg ontlasten, omdat men niet vermag te

verzaken aan de uitoefening van een recht, met hetwelk de openbare orde betrokken is.

Mr A. Rodenbach.

- (1) Handelsr. Kortrijk, 26 Juni 1926 (J. des Trib. 7 Nov. 1926, 675).
- (2) Trib. Comm. Brux. 20 April 1893. P. P. 1893, n° 1113; Trib. civ. Brux. 21 April 1896. P. P. 1896 n° 1387.
- (3) Laurent Drt. Civ. t. 26 n° 53; Cass. fr. 19 Mei 1851, Dalloz 1851-I-138.
- (4) Trib. Anvers 17 Juni 1898 (Jur. Port Anvers 1899 I 344).
- (5) Cons. Préf. Seine 4 Dec. 1906 (Le Droit, 12 Sept. 1907), zie ook Cons. d'Etat 4 Maart 1892 (Sir. 1894-3-19).
- (6) Comm. Brux. 7 Dec. 1921 Jur. Comm. Brux. 1922 p. 43).
- (7) J. de P. St Josse ten Noode 28 Dec. 1892 (Journ. Trib. 1893 363) (verwarmingstoestellen).
- (8) Brux. 6 Nov. 1907, P. P. 1908, 312.
- (9) Trib. Comm. Brux. 17 Dec. 1888, P. P. 1889 n° 1269.
- (10) Trib. Comm. Anvers 13 Aug. 1900, P. P. 1901 n° 1329.
- (11) Brux. 5 Juni 1899, P. P. 1899, n° 758.
- (12) Trib. Comm. Anvers, 23 Aug. 1900, P. P. 1901, 1321.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6e Kamer. — 15 Februari 1936.

Voorzitter : Mr De Vos.

Raadsheeren : HH. De Potter en Delvaux.

Advokaat-generaal : Mr De Vooght.

GECONTROLEERD BEHEER. — AFWEZIGHEID VAN VAST PLAN VAN REORGANISATIE OF TEGELDEMAKING. — VERWERPING.

Het K. B. van 15 October 1934 vereischt dat door het ingediende plan het gecontroleerd beheer de reorganisatie der zaak zou mogelijk gemaakt worden of zou bijdragen tot de behoorlijke tegeldemaking van het actief. Een plan dat enkel zonder meer inkomsten en uitdeelingen voorziet volgens een vaste tijdsruimte kan niet volstaan.

De Rechtbank is niet gebonden door hare eerste beslissing waarbij zij het rekwist aanvaardt en een afgevaardigde rechter aanstelt. In haar eindvonnis mag zij het ontwerp der commissarissen afwijzen en het verzoek verwerpen.

Van Heurck t/ Mason en Klaasen.

Gezien in regelmatig vorm voorgebracht, het vonnis waarvan beroep door de handelsrechtbank van Antwerpen verleend op 1 October 1935, samen met het ontwerp neergelegd op 8 Oogst 1935, door den Kommissaris aangesteld bij vonnis derzelfde rechtbank in dato 23 Juli voorgaande;

Aangezien gezegd verslag de gebeurlijke heropbeuring van den handel van verzoeker niet eens heeft beoogd, dat het zich bepaalt met de likwidatie van de zaak in te zien volgens een in 't kort samengevat plan;

Aangezien gezegd plan inkomsten en uitdeelingen, voorziet volgens eene vaste tijdsruimte, zonder in het minst aan te duiden hoe en op welke wijze die inkomsten zouden verwezenlijkt worden, zonder zelf een woord te reppen nopens de mogelijkheid voor den handel die sommen op te brengen;

Aangezien noch voor, noch na het indienen van het

ontwerp, verzoeker zelf die onmisbare gegevens heeft ingeleverd, zoodat hij niet bewijst noch tracht te bewijzen dat het gecontroleerd beheer der reorganisatie zijner zaak mogelijk zou maken en evenmin, dat zij zou bijdragen tot de behoorlijke tegeldemaking van het actief; dat nochtans buiten die twee gevallen bij artikel 1 van het K. B. van 15 October 1934, voorzien, het gecontroleerd beheer niet kan toegestaan worden; Aangezien verzoeker in zijne beslitselen zich beperkt bij een rechtsmiddel, zeggende dat, daar de Handelsrechtbank op 26 Juni 1935, eene beslissing heeft getroffen die het rekwist aanvaardt en een afgevaardigde rechter aanstelt, zij op die beslissing niet kan terugkomen door, in het eindvonnis, te beslissen dat de omstandigheden waarop de vraag steunt, en die werden uiteengezet in het rekwist, niet voldoen aan den geest der wet;

Aangezien deze bewering ten stelligste in strijd is met het artikel 9 van gezegd K. B. hetwelk uitdrukkelijk voorziet dat indien de rechtbank meent het ontwerp van de commissarissen niet te kunnen goedkeuren, zij het verzoek verwerpt of wijzigt...

Gezien de beslitselen der tusschenkomende partijen aldus gegrond voorkomen;

Om die redenen, gehoord in openbare zitting het verslag gedaan door den heer raadsheer Delvaux;

Het Hof, gehoord den heer Advokaat-Generaal De Vooght, in zijn eensluidend advies;

Ontvangt het beroep en er recht op doende, evenals op den eisch der tusschenkomende partijen, verklaart gezegd beroep ongegrond. Bekrachtigt diensvolgens het vonnis a quo en veroordeelt beroeper tot al de kosten.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6e Kamer. — 9 Mei 1936.

Voorzitter : M. De Potter.

Raadsheeren : HH. Delvaux en de Beus.

Advokaat-generaal : M. De Vooght.

GECONTROLEERD BEHEER. — VENNOOTSCHAP IN GEZAMENLIJKE NAAMSCHIEDING VAN HET

PERSOONLIJK BEZIT DER VENNOOTEN EN DIT DER VENNOOTSCHAP. — ONGELIJKE BEHANDELING DER SCHULDEISCHERS STRIJDIG MET DE BILLIJKHEID. — VERWERPING.

Indien het Koninklijk Besluit op het gecontroleerd beheer niet bepaald eene ongelijke behandeling der verschillende schuldeischers verbiedt mag deze nochtans niet strijdig wezen met de billijkheid en moet zij rekening houden met al de verschillende belangen.

Zulks is niet het geval wanneer het ontwerp voor sommige schuldeischers de mogelijkheid openlaat en het recht behoudt in de toekomst volledig afbetaald en schadeloos gesteld te worden terwijl anderszijds de schuldvordering van andere schuldeischers na een gedeeltelijke en beperkte afbetaling te niet doet.

Cleymans en Cen t/ Brouwerij Spruyt.

Aangezien de vennootschap in gezamenlijken naam Brouwerij Henri Spruyt, door hare vennoten vertegenwoordigd den 17 Januari 1935, eene vraag heeft ingesteld tot gecontroleerd beheer;

Dat hetzelfde doel werd vervolgd door hare vennoten bij verzoekschrift van 23 Februari 1935, en beide zaken als verknocht, door de handelsrechtbank bij vonnis van 25 juni werden samengevoegd;

Aangezien het verslag der commissarissen, overeenkomstig artikel 8 van het K. B. van 15 October 1934, op 2 December 1935, per aanbevolen brief, aan de schuldeischers werd medegedeeld, doch daar het eene maatschappij gold, het daarenboven bekendgemaakt werd in het Staatsblad nummer van 5 December, onder nummer 15751;

Aangezien artikel 8, par. 2 de schuldeischers een termijn van 15 dagen toestaat, te rekenen van de rechtstreeksche mededeeling of van de bekendmaking, om ter griffie der rechtbank hun stelling betrekkelijk het plan der commissarissen te doen kennen of zij het goedkeuren of er zich tegen verzetten;

Aangezien geene wetsbepaling hun het recht ontzegt hetzij hun stemming in te brengen door een lasthebber, regelmatig daartoe gelast en voorzien van eene uitdrukkelijke en speciale opdracht, hetzij een vroeger gegeven antwoord in te trekken en hun beslissend verzet of hun goedkeuring uit te drukken op voorwaarde dat hun meening ter griffie toekome ten laatste den vijftienden dag vanaf de rechtstreeksche mededeeling of van de bekendmaking zoo deze bekendmaking geschied is na de rechtstreeksche mededeeling aan de schuldeischers;

Aangezien het niet wordt betwist dat op 20 December 1935, 't zij den vijftienden dag van de bekendmaking van het ontwerp in het Staatsblad, de wettelijke meerderheden verworven waren en dat de voorwaarde in artikel 8, par. 4, van het K. B. vermeld, aldus vervuld was;

Aangezien uit geen enkel element van den bundel blijkt dat hetzij de vennoten, in den zin van artikel 1 van het K. B. hetzij de vennootschap zelf, niet met goede trouw zouden gehandeld hebben;

Aangezien beroepers met reden doen gelden dat het ontwerp der commissarissen inbreuk maakt op de principen die de wettelijke verplichtingen der vennoten in gezamenlijken naam beheeren ten behoeve

van de schuldeischers der vennootschap; zij stellen immers voor het persoonlijk bezit der vennoten te scheiden, van dat der vennootschap, en ontslaan hen van hun hoofdelijke aansprakelijkheid voor de schulden der vennootschap, wanneer die verplichting hoofdzakelijk tot het wezen behoort van zulke vennootschappen;

Aangezien het bestreden vonnis die beschouwing verwerpt om reden dat het uit het ontwerp zou blijken dat de vennoten slechts een gering vermogen bezitten dat door zware schulden belast is, alle hoop op wederopbeuring zullen verliezen door de overgave van hun rechten in de vennootschap;

Dat die vaststelling echter al zou zij feitelijk gegrond zijn wat betreft partijen Michel Spruyt, Joseph Vloeberghs, Mary en Jules Inghels, door niets wordt gestaafd ten opzichte van de echtgenoot van Michel Spruyt, geboren Franck, en van de echtgenoot van Joseph Vloeberghs, geboren Yvonne Spruyt, waarvan het persoonlijk vermogen door de commissarissen niet eens opgezocht werd en die ook het gecontroleerd beheer hebben aangevraagd in persoonlijken naam als vennoten van de Brouwerij Spruyt;

Dat wat de eerste partijen aangaat, het tegenovergestelde blijkt bewezen te zijn door het ontwerp zelf daar het hen slechts ontlast van hun maatschappelijke schulden doch hun persoonlijke schulden volkomen behoud aangezien die persoonlijke schulden, waarover zij drie jaar moratorium verkrijgen belopen: 1°) de echtgenooten Spruyt-Franckx, 290.000 fr. hypotheekschulden, 14.921,70 fr. bevoorrechte schulden en 34.890,90 fr. gewone schulden; 2°) Joseph Vloeberghs, 3110 fr. bevoorrecht in voordeele van het beheer; 3°) Jules en Mary Inghels, 132.906,71 fr. hypotheekschuld; 2284 bevoorrecht en 200.668,81 fr. gewone schulden; dat de commissarissen aldus annemen dat de vennoten zich niet zonder persoonlijk bezit bevinden;

Aangezien uit het verslag blijkt dat de mogelijkheid tot wederopbeuring der zaken van de Brouwerij uitgesloten is en men zich aldus afvraagt of de overgave er van aan de Brouwerij Ardor wel de vroegere vennoten in eenen slechteren toestand zal plaatsen, omstandigheid die in de oogen der commissarissen verschijnt als eene oorzaak tot vergoeding onder vorm van ontlasting der maatschappelijke schulden;

Aangezien het aldus voorkomt dat het ontwerp twee soorten schuldeischers onderscheidt; de persoonlijke schuldeischers der vennoten die hun recht tot invordering volkomen behouden en die van de vennootschap welke tegen den wil van de Wet in, van alle recht worden beroofd tegenover de vennoten en kwijting, moeten geven voor slot van rekening, hun vorderingen overgelaten zijnde binnen de perken van het mogelijke aan de betwistingen van derden waarvan het zelf niet bewezen is dat zij in staat zullen zijn hunne nieuwe verbintenissen te volbrengen;

Aangezien daaruit volgt dat het ontwerp geene rekening houdt met al de belangen die in de zaak betrokken zijn;

Aangezien het ontwerp van den regel der gelijke behandeling onder de schuldeischers afwijkt hetgeen het Koninklijk besluit niet bepaald verbiedt, maar dat het zulks doet op een wijze die strijdig is met de billijkheid en die geen rekening houdt met de verschillende belangen, zooals art. 7 van het Koninklijk besluit en de gezonde reden het nochtans voorschrijven; dat het ontwerp inderdaad voor sommige schuld-

eischers de mogelijkheid openlaat en het recht behoudt in de toekomst volledig afbetaald en schadeloos gesteld te worden terwijl het anderzijds de schuldvordering zelf van sommige andere schuldeischers na een gedeeltelijke en beperkte afbetaling te niet doet;

Aangezien wel is waar Mr Dries, pleitbezorger voor de Brouwerij Spruyt en hare vennooten, ter zitting vraagt dat hen akte zou verleend worden van zijn verklaring dat verweerders in beroep de verplichting aangaan, bij terugkeer tot beter fortuin, hun schuldeischers geheel uit te betalen, inbegrepen de schuldeischers van de vennootschap Brouwerij Spruyt;

Maar aangezien dit besluit strijdig is met de voorwaarden zelf in het ontwerp gesteld en overigens strekt tot een grondige verandering van het door de commissarissen opgemaakt plan;

Aangezien, ware het Hof bevoegd om een ontwerp tot vereffening of wederopbeuring te wijzigen ten einde het in overeenstemming te brengen met de voorschriften der wet, het hoogst twijfelachtig is of enkel het akte verleen van eene verklaring, die door den pleitbezorger gedaan is, zelfs met bijzondere opdracht van zijn partij, bindend zou zijn voor die partij in de omstandigheden en den vorm waarin die verklaring in het arrest zou voorkomen; dat daaruit volgt dat die vraag van de hand dient gewezen te worden;

Om die redenen :

Het Hof,

Gehoord ter openbare terechtzitting het eensluidend advies van den heer Advokaat-Generaal De Vooght; Aanvaardt de beroepen alsook de tusschenkomst der partijen van Mr Evrard;

Er over recht doende ten gronde;

Vernietigt het bestreden vonnis;

Zegt voor recht dat het ontwerp tot vereffening der zaken van de vennootschap in gezamenlijken naam Brouwerij Henri Spruyt, en het ontwerp tot wederopbeuring der zaken van de vennooten dier maatschappij niet overeenkomen met de wettelijke beschikkingen; verwerpt het plan der commissarissen en verwijst het geding naar de rechtbank van Koophandel van Antwerpen, uit andere rechters en referendaris samengesteld om behandeld te worden zooals het behooren zal.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

5e Kamer. — 6 Maart 1936.

Voorziter : M. Anthonis.

Op. Min. : M. Halleman.

Pleiters : Mrs Lambrichts en Spruyt.

HYPOTHECAIR MORATORIUM. — LEENING VERWEZENLIJKT OF GEWAARBORGD DOOR AANGENOMEN WISSELBRIEVEN. — NIET TOEPASSELIJK.

Indien de hypotheaire schuldenaar zijn leening heeft verwezenlijkt of gewaarborgd door aangenomen wisselbrieven voor dewelke hij geen uitstel van betaling kan bekomen, kan hij evenmin een moratorium voor zijn hypotheaire leening bekomen.

Goldschneider-Springer t/ Soc. Belge de Banque.

Aangezien de vraag strekt tot het verleen aan aanlegger van een uitstel van drie jaar voor het vervullen zijner verplichtingen tegenover verweerster, tot het opleggen van verbod verder gevolg te geven aan het bevel op haar verzoek beteekend op 3 October 1935 voorafgaandelijk verkoop bij dadelijke uitwinning van de bepande eigendommen gestaan en gelegen te Borgerhout, Moorkensplein, 17, zijnde renteniershuis ten kadaster bekend wijk A. n° 313 m. 12 en een perceel bouwgrond gelegen te Brasschaet-St Mariaburg, hoek Hendriklei en Zwemdoklei, gekadastr. wijk F. deel van n° 23/B.

Aangezien aanleggers schuldenaars zijn ingevolge kredietopeningen hen door verweerster toegestaan op 12 Juli 1928, 5 Oogst 1930 en 17 December 1931;

Aangezien het bevel beteekend op verzoek van verweerster betaling vraagt van :

1° 288.490,63 fr. verschuldigd voor saldo der lopende rekening van aanleggers, waarde 24 Juni 1935;

2° de intresten op dit bedrag sedert 24 Juni 1935;

3° 167.148 fr. verschuldigd op wissel aan de schuldenaars geëscampt;

4° 35.859,94 fr. voor aangenomen wissels van aanleggers;

Aangezien eerst en vooral dient opgemerkt dat voor wat dit vierde bedrag van 35.859,94 fr. de vraag van moratorium niet ontvankelijk is ingevolge de wet van 27 Juli 1934;

Aangezien tijdens de besprekingen der wet er op gedrukt is geweest dat indien de hypotheaire schuldenaar zijne leening of kredietopening verwezenlijkt of waarborgt door aangenomen wissels voor dewelke hij ingevolge de bestaande wetten geen uitstel van betaling kan bekomen, hij dan ook geen moratorium voor zijne hypotheaire verplichtingen verkrijgen kan daar de wet van 27 Juli 1934 in geen het minst de bestaande wetgeving desaangaande heeft afgeschaft of gewijzigd (Ann. Parl. Séances 3-23 mai 1934, n° 147 Sénat.);

Aangezien voor wat het overige betreft aanleggers in hun inleidend exploit van 12 October 1935 verklaren dat ze alle de bedragen waar hun betaling wordt van gevraagd betwisten, dat ze trouwens verweerster voor de handelsrechtbank hebben gedaagd in betaling van schadevergoeding;

Aangezien aanleggers nochtans volledig in gebreke blijven om duidelijk te maken wat ze betwisten; in hoeverre ze de verschillende posten der afrekening die volledig bij het beteekende bevel is weergegeven betwisten en op welk bewijs ze hunne betwistingen steunen;

Aangezien ze er over klagen dat verweerster zekere gedeponeerde diamanten zou hebben behouden als pand en zij daardoor groote schade zouden hebben geleden in hunnen handel daar ze deze niet konden voortzetten en ze verder tengevolge der daling der koopwaren alzo groote verliezen hebben onderstaan;

Aangezien ze nochtans verplicht zijn te bekennen dat verweerster ingevolge de overeenkomsten het recht bezat deze diamanten als onder pand te behouden;

Aangezien wanneer men nagaat welke belangrijke bedragen aanleggers aan de bank verschuldigd blijven men maar al te goed aannemen kan dat deze instelling zich niet kon tevreden stellen met het hand-

recht bezat deze diamanten als onderpand te behouden die gansch onvoldoende waren en dat alvorens verder kredieten of verder uitstel van betaling toe te staan, en van aanleggers nieuwe waarborgen zijn gevraagd, welke deze enkel geven konden met hunne koopwaar in pand te geven.

Aangezien wanneer men de grieven van aanleggers nagaat men tot de gevolgtrekking komt, dat ze enkel en alleen verweerster ten laste leggen, dat ze te veel heeft gezorgd voor de zekerheid harer schuldvoordring en ze aan aanleggers niet genoeg gemakkelikheden heeft toegestaan;

Aangezien men zich waarlijk afvraagt wat er van de schuldvoordring van verweerster zou zijn geworden hadde ze aanleggers laten behandelen zooals ze het wilden daar ze nu reeds na al de genomen voorzorgen nog voor een aanzienlijk verlies zal komen te staan;

Aangezien al deze opwerpingen van alle grondige bewijzen en zelfs van alle waarschijnlijkheid ontbloomt zijn; dat ze overigens reeds zijn aangehaald wanneer aanleggers zich hebben willen verzetten tegen den verkoop van de in pand gegeven diamanten en dat te dier gelegenheid werd vastgesteld en door aanleggers bekend dat er minstens een bedrag van 250.000 fr. verschuldigd was waarover geene betwisting mogelijk is;

Aangezien zelfs wanneer men de uittreksels der loopende rekening van aanleggers nagaat men vaststelt dat het krediet om zoo te zeggen altijd door acceptaties vanwege aanleggers werd benuttigd, als wanneer ze handelseffekten ter escompteering aan de bank in ruiling overhandigden, dat men dus even goed voor het saldo der loopende rekening zou moeten beslissen dat op dit bedrag van 288.490,63 fr. de wet van 27 Juli 1934 ook niet van toepassing zijn kan en er geen moratorium kan voor verkregen worden;

Aangezien overigens alle deze elementen en opwerpingen van aanleggers niet in het minst er toe aan de Rechtbank de bewijzen voor te brengen dat ze in de omstandigheden verkeerden om van de voordeelen der wet op het hypothecair moratorium te genieten; ze blijven volledig in gebreke hun ware toestand aan de rechtbank kenbaar te maken, geen bilans, geene uittreksels van boekhouding, geene aangifte aan den fiscus, geen enkel document betrek hebbende op aanleggers geldelijken toestand, wordt voorgebracht;

Aangezien de wet van 27 Juli 1934 geen algemeen moratorium uitmaakt, er wordt maar enkel aan de rechtbank macht verleend de voordeelen der wet toe te staan aan diegenen die bewijzen dat ze tengevolge tegenspoed in hunne zaken, onafhankelijk van hunnen wil, tijdelijk in moeilijkheden verkeerden en in de onmogelijkheid zijn hunne verplichtingen na te leven, ze moeten bovendien bewijzen dat hun toestand kan gereed worden door de toepassing der wet, en het is onmogelijk aan de rechtbank over deze toepassing te beslissen in een bepaald geval wanneer men zich er bij houdt zich te beroepen op algemeene beschouwingen zonder van zijn eigen toestand te spreken;

Aangezien overigens uit elementen door verweerster verstrekt blijkt dat aanlegger voor het oogenblik nog eene uitgebreide activiteit aan den dag legt, maar op plaatsen en namelijk te Londen, waar zijne bezigheden, zijne winsten, zijne bezittingen niet kunnen worden nagegaan, waar hij gansch de week verblijft om maar des Zondags te Antwerpen zijn familie te

komen bezoeken; dat zijne zaken belangrijk zijn is overigens bewezen door een feit door hem zelf aangehaald: er worden hem in 1933 voor 200.000 frank diamanten ontstolen en hij werd door de verzekeringsmaatschappij vergoed: te dier gelegenheid gelukt verweerster er in van deze schuldenaar, die zich bepaald aan alle zijne verplichtingen onttrekt, eene afbetaling te bekomen met op de toegekende schadevergoeding bij de verzekeringsmaatschappij beslag te leggen;

Aangezien alle overeenkomsten door verweerster met aanleggers gesloten om tot eene regeling te komen door deze laatste niet in het minst zijn nageleefd; sedert Maart 1934 is er door hen niets meer betaald, noch interesten, noch afkortingen, bij al dien hij in de maand Juli 1934 de stellige belofte deed, zonder in het minst de afrekeningen te betwisten, maandelijksche afkortingen van 1500 fr. te storten;

Om deze redenen:

De Rechtbank, wijst aanlegger van zijne vraag af, gedeeltelijk als onontvankelijk en van het overige als ongegrond;

Verwijst hem tot de kosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE YPER

1e Kamer. — 8 April 1936.

Voorzitter: Mr Matton.

Rechters: MM. Van de Vliedt en Berghman.

Op. Min.: Mr van Thorenburg.

Pl.: Mrs Lommez, Delobel, Van der Ghote en Devos.

I. RECHTSPLEGING. — BEROEP. — GLOBALE SCHATTING DER VERSCEIDENE ONDERDEELEN. — ONTVANKELIJKHEID.

II. AFPALING (VRAAG TOT) (ART. 646 B. W.). — BUURTWEG ALS SCHEIDING. — NIET ONTVANKELIJKHEID.

I. *Wanneer de oorspronkelijke vraag, alhoewel tegenover meerdere verweerders ingeleid, slechts op éénzelfde oorzaak steunt is een globale schatting voldoende om het geding voor beroep vatbaar te maken.*

II. *Wanneer twee eigendommen door een buurtweg zijn gescheiden is de vraag tot afpaling niet ontvankelijk.*

Soenen t/ Louwagie, Kon. Instituut van Meessen en Moerman.

Aangezien de beroepene Louwagie nochtans beweert dat het geding niet vatbaar is voor beroep omdat het voor den eersten rechter slechts bepaald werd door een globale schatting alhoewel de oorspronkelijke vraag verscheidene onderdeelen bevat die niet spruiten uit dezelfde oorzaak; dat er zelfs, door één en hetzelfde exploit, drie verscheidene en gansch onafhankelijke gedingen werden ingespannen;

Aangezien in werkelijkheid, de oorspronkelijke vraag strekt tot de tegensprekelijke afpaling van het perceel 830, eigendom van den beroeper; dat de

vraag, alhoewel tegenover meerdere verweerders, geburen, ingeleid, slechts op één zelfde oorzaak steunt, te weten de wetsbeschikking van artikel 645 van het burgerlijk wetboek krachtens dewelke niemand verplicht is, de scheidingslijn die zijn erve met de erve van zijn gebuur moet afpalen, onzeker te laten;

Aangezien de éénheid van oorzaak (ter zake een rechtsprincipe) waarop de eisch gestaafd wordt voor gevolg heeft dat de schatting, in globo, op meer dan 1000 frank voldoende is om het geding voor beroep vatbaar te maken;

Ten gronde, wat betreft de vraag tot afpaling :

A. — Ten overstaan van beroepene Louwagie.

Aangezien het uit de gedingstukken aan het onderzoek van de Rechtbank onderworpen, is gebleken, zooals de eerste rechter het vaststelt, dat de eigendommen van den beroeper en van de eerste beroepene Louwagie, waarvan de afpaling gevraagd wordt gescheiden zijn door den buurtweg, nummer 15, Gemeente Noordschote;

Aangezien krachtens artikel 646 van het burgerlijk wetboek, de afpaling slechts kan gevraagd worden tusschen aan elkander grenzende eigendommen; dat wanneer de erven gescheiden zijn door een buurtweg zooals ter zake, ingeschreven in den atlas onder nummer 15 der gemeente Noordschote, gezegde eigendommen aan elkander niet grenzen, zelfs wanneer de gemeente slechts een erfdiensbaarheid van doorgang op den weg zou bezitten;

Aangezien het niet betwist wordt dat dit, in casu, het geval is; (J. d. P. Peruwelz, 3 Mei 1900, P. P. 1900 N° 1252 Rep. Prat. Droit Belge, V° Bornage n° 7, Aubry et Rau T. 2 p. 222 Demolombe — Traité des Servitudes T. I n° 266);

Aangezien daaruit volgt dat de eisch tegen Louwagie niet ontvankelijk zijnde, de vraag tegen de gemeente Noordschote gericht, om in de afpaling tusschen beroeper en Louwagie tusschen te komen insgelijks onontvankelijk is; dat het niet bewezen is dat de buurtweg 15 wettelijk zou afgeschaft zijn, dat, weliswaar, de vernietiging, loopend het geding, aan de goedkeuring van de bevoegde bestuurlijke overheid, onderworpen werd;

Aangezien het verleggen of verplaatsen van den bestaanden buurtweg, betwisting, waarvan door den beroeper, voor de eerste maal, in beroep, gewag gemaakt wordt, niet het voorwerp kan uitgemaakt hebben van het oorspronkelijk geding in tusschenkomst zooals hierboven vermeld tegen de gemeente Noordschote ingeleid (art. 28 wet 10 April 1841 en art. 2 wet 20 Mei 1863).

Wat betreft het beroep tegen het Koninklijk Gesticht van Meessen en Moerman.

Aangezien het accoord tusschen beroeper en gemeente, beroepene partijen met de gedane minnelijke afpaling door den eersten rechter geakteerd werd;

Aangezien beroeper nochtans beweert dat gezegde minnelijke afpaling gebeurlijk onjuist kan bevonden worden tengevolge van eene afpaling met den eigendom van Louwagie;

Aangezien het spruit uit de gedingstukken dat de twee laatste beroepen inzake gebracht werden om d'ereeds gedane afpaling gebeurlijk in overeenstemming te brengen met de afpaling tusschen de eigendommen van beroeper en Louwagie;

Aangezien de niet ontvankelijkheid van de vraag

tot afpaling ten overstaan van Louwagie dus de niet-ontvankelijkheid van de vraag ten overstaan van al de oorspronkelijke verweerders meebrengt;

Om deze Redenen:

De Rechtbank, vonnissende op tegenspraak en in graad van beroep, alle verdere of tegenstrijdige besluiten afwijzend, gehoord, in zijn advies, den heer van Thorenburg, Procureur des Konings, ontvangt het beroep, en er op beslissend, verklaart het ongegrond, bekrachtigt het vonnis a quo met de volgende wijzigingen in terminis nochtans dat de oorspronkelijke vraag ten overstaan van alle partijen, hinc et nunc, niet ontvankelijk is, het vonnis van den eersten rechter dienaangaande verbeterende, voor zoover deze laatste de vraag tegen de partij Louwagie niet gegrond verklaarde;

Veroordeelt den beroeper tot de gedingkosten van het beroep.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE MECHELEN

25 Februari 1936.

Voorzitter : M. Alen.

O. M.: M. Terlinden.

Pleiters : Mrs De Ridder en Van Kesbeeck.

NALATENSCHAP. — INBRENG. — OVEREENKOMST WAARBIJ EEN ERFGENAAM ZICH VERPLICHT DEN «DE CUJUS» GANSCH ZIJN LEVEN TE ONDERHOUDEN. — KANSCONTRACT.

Is een kanscontract, en geene geveinsde schenking, de overeenkomst waarbij een erfgenaam zich verplicht de «de cujus» gansch zijn leven kost en inwoon te verschaffen, mits storting eener zekere som in eenmaal betaald.

De erfgenaam moet dus geen inbreng doen in de nalatenschap van het verschil tusschen de ontvangen som en de werkelijke onderhoudskosten.

Denekens t/ Denekens.

Gezien het proces-verbaal over de moeilijkheden opgerezen tusschen partijen, opgemaakt door Notaris Fris te Mechelen, den 26 April 1934, in behoorlijken vorm overgelegd;

Aangezien de eisch strekt de verweerders in de massa van de nalatenschap van hun moeder te doen terugbrengen;

1° de som van 18.991,40 fr. die de de cujus bij haar overlijden bezat en door verweerders, bij wien ze inwoonde, zou achtergehouden geweest zijn;

2° een som van 15.000 fr. overschot van een som van 20.000 fr. welke de de cujus aan verweerders zou overhandigd hebben onder beding haar inwoon en onderhoud te verschaffen haar leven lang;

Aangezien de verweerders de beweerde achterhouding loochenen en de gegrondheid der tweede vordering ontkennen omdat het een kanscontract zou gelden waarop niets zou terug te geven zijn;

Aangezien, voor de eerste vordering, de eischers alleen vermoedens inroepen welke in zake ontoereikend en onvoldoende zijn; ('t overige zonder belang);

Aangezien, wat de tweede betwisting betreft, de verweerster, en de de cujus op 1 Juni 1930 eene over-

eenkomst sloten volgens dewelke deze laatste hun een som van 20.000 fr. overhandigde onder de volgende voorwaarden :

de verweerders zouden aan moeder Denekens, inwonen, kost en onderhoud verschaffen haar leven lang; van de gestorte som bekomen de verweerders jaarlijks den eigendom over 3.600 fr.;

indien moeder Denekens zich elders ging vestigen moet het kapitaal haar terugbetaald worden na aftrek van de jaarlijksche vergoeding van 3.600 fr. die terugbetaling op niets uitlopende na het verstrijken van een termijn van 6 jaar samenwonen;

na dien termijn zal moeder Denekens kosteloos inwonen en onderhoud genieten bij verweerders en de 20.000 fr. blijven in vollen eigendom;

in geval van overlijden van moeder Denekens voor het verstrijken van die zes jaren, dan zal de meergemelde som geheel en gansch de eigendom blijven van verweerders;

Aangezien zulk beding een wederzijdsche verbintenis uitmaakt waarvan de eindbeschouwing een kanscontract behelst; dat daarom ook de overeenkomst in haar geheel genomen, als een kanscontract moet aangezien worden;

Dat aldus moeder Denekens, overleden zijnde bij de verweerders vóór het verloop van 6 jaar, de verweerders de betwiste som van 20.000 frank verkregen hebben in vollen eigendom ;

Aangezien ook de aard der wederzijdsche verbintenissen tusschen de verweerders en de de cujus, alle begrip van schenking ter zake van overlijden uitsluit, dewijl de de cujus gerechtigd was overeenkomstig te sluiten betreffende haar bestaan en onderhoud kanscontracten inbegrepen;

Om deze redenen,

De Rechtbank :

Gehoord in openbare terechtzitting de heer Terlin-den, substituut procureur des Konings in zijn eensluidend advies, verklaart de vordering ongegrond, zegt dat de verweerders geen inbrengst moeten doen van de geverge sommen in de nalatenschap Denekens-Opper;

Verwijst eischers in de kosten van deze betwisting.

NOTA. — Eene overeenkomst die voor elk der partijen kansen van winst of verlies meebrengt is een kanscontract; bijzonder wanneer noch de ouderdom der «de cujus», noch het bedrag der som toelaten er eene geveinsde schenking in te zien.

(Beltjens, Encyclop. Dr. Civ., art. 853, N° 18, Civ. Gand, 16 Mei 1883, Pas. 1883, III, 289. Pand. Belges, V° Succession, rapport, N° 338, 339).

POLITIËRECHTBANK TE EVERGEM

30 November 1935.

Vrederechter : M. A. Nuytinck.

Pleiter : Mr Florent Dauwe.

STRAFVORDERING. — BEVEL VAN VERZEN-DING DER RAADKAMER. — BEOORDEELING DER WETTELIJKHEID.

De Rechtbanken zijn niet bevoegd om te vonnissen over de wettelijkheid der beslissingen genomen door eene rechtsmacht van onderzoek.

Op. Min. t/ Van Daele en Van den Saffele.

Gezien de besluiten genomen dor Mr Florent Dau-We, advocaat te Gent, «in limine litis» die strekken tot het hooren nietig verklaren der beschikking der Raadkamer dd. 21 Mei 1935 en der dagvaarding van verdachten dd. 1 Juni 1935;

Aangezien de betichten in rechte voor de Recht-bank van Politie verschijnen krachtens eene beschikking van verwijzing der Raadkamer te Gent van 21 Mei 1935;

Aangezien de betichten doen gelden dat gemelde beschikking van verwijzing nietig zou zijn omdat betichten niet verwittigd werden en de zaak niet in onderzoek kwam; kortom, dat de voorschriften der wet van 25 October 1919 niet zouden nageleefd zijn;

Aangezien het van algemeene rechtsleer en recht-spraak is en tevens ook van principieel dat de wet de macht niet toekent aan de rechtsmacht van wijzen, haar gevoelen uit te brengen nopens de wettelijkheid der beslissingen door de rechtsmacht van onderzoek verleend; (Cass. 5 April 1921; 29 Oct. 1923 en 23 Juni 1924; Pasicr., 1921, I. f. 305; 1924, I. f. 9 en 1924, I. f. 422) Revue de Droit Pénal et Criminologie 1924, blz. 163 en 622);

Aangezien betichten nog opwerpen dat de dagvaarding aan betichte Van Daele nietig zou zijn;

Aangezien de dagvaarding waarvan spraak al de wettelijke vereischten vereenigt, dat Van Daele ter zitting is verschenen en er zich hardnekkig heeft verdedigd;

Aangezien in tegenstrijd met de bewering van de betichten Criel Adolf klacht heeft neergelegd; dat zijn schrijven van 7 April 1935 redelijkerwijze niets anders kan beteekenen;

Aangezien uit het voorgaande volgt dat de zaak wettig voor de Rechtbank is gebracht en dat de betichte Van Daele is gedagvaard;

Om deze redenen, de Rechtbank recht doende op tegenspraak gehoord het openbaar Ministerie in zijn eensluidend advies de besluiten afwijzende, verklaart zich bevoegd; zegt dat er onmiddellijk en trots alle verhaal zal overgegaan worden tot het onderzoek en verhandelingen over den grond der zaak.

Kosten voorbehouden.

Tegen dit vonnis werd beroep aangeteekend. Het hierna zeer belangrijk vonnis volgde er op.

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE GENT (in beroep)

6 Februari 1936.

Voorzitter : M. De Sloovere.

Rechters : HH. Reyckler en Struye.

Op. Min. : M. Vanhoudt, substituut.

Pleiters : Mrs De Smet en Dauwe.

I. BEROEP ZONDER DUIDELIJKE AANWIJZING. — NIETIGHEID.

II. BEROEP DOOR OP. MIN. TEGEN VONNIS BIJ VERSTEEK VERLEEND. — ONTVANKELIJKHEID.

III. BEROEP NA VERZET DOOR OP. MIN. — GEEN VERHOOGING DER STRAFFEN.

IV. BEVEL VAN VERZENDING. — GEEN VERWITTIGING VAN BETICHTE VEREISCHT INDIEN VOOR HEM GUNSTIGE BESLISSING.

- I. Een beroep aangeteekend tegen een vonnis van een rechtbank die tusschen partijen op zelfden datum twee vonnissen uitsprak verschillend van aard, is bij gebrek aan duidelijke aanwijzing, nietig of allerminst onontvankelijk.
- II. Het beroep aangeteekend door het Op. Min. tegen een vonnis bij verstek verleend waartegen betichte verzet aantekende, is ontvankelijk. Het verzet immers doet de veroordeeling enkel vervallen tegenover de bij verstek veroordeelde.
- III. Wanneer de straffen bij verstek tegen een betichte uitgesproken, na verzet worden behouden, kunnen zij op beroep van het Op. Min. niet meer worden verhoogd.
- IV. Wanneer de Raadkamer een voor betichte gunstige beslissing neemt, moet de betichte niet worden verwittigd.

Op. Min. t/ Van Daele en Van den Saffele.

Overwegende dat op datum van 30 November 1935, te Evergem, twee vonnissen werden gevelde, een tegensprekelijk op tusschengeschil, en een tweede bij verstek, veroordeelingen tegen betichte uitsprekend;

Overwegende dat het beroep werd aangeteekend door betichten op datum van 6 December 1935, tegen het vonnis op tusschengeschil en verzet werd gedaan op datum van 11 December 1935, tegen het tweede vonnis, bij verstek uitgesproken;

Overwegende dat op zelfden datum, zijnde 11 December 1935, het openbaar ministerie ook beroep aantekende tegen een vonnis door de politierechtbank van Evergem uitgesproken, den 30 November 1935, betichten terzelfder tijd dagende om op 19 December 1935, voor de boetstraffelijke rechtbank alhier zetelend, in graad van beroep te verschijnen;

Overwegende dat op 19 December 1935, de zaak Van Daele en consoorten, voor de boetstraffelijke rechtbank werd opgeroepen maar verschoven werd tot dat de heer Vrederechter op het verzet der betichten, opnieuw zou beslissen;

Overwegende dat op 28 December 1935, de heer Vrederechter het verzet der betichten heeft ontvankelijk verklaard en aanvaard, en beslissende ten gronde, zijn vonnis van 30 November 1935, in al zijn schikkingen zoowel boetstraffelijke als burgerlijke, bekrachtigt;

Overwegende dat tegen dat vonnis ook beroep werd gedaan, zoowel vanwege betichten op 3 Januari 1936, als door het openbaar ministerie, op 4 Januari 1936;

Voor wat betreft het beroep van het openbaar ministerie, tegen een vonnis van 30 November 1935;

Overwegende dat het beroep van het openbaar ministerie, zoo het werd gedaan, als nietig of ten minste als niet ontvankelijk voorkomt;

Dat inderdaad op 30 November 1935, door den heer Vrederechter van Evergem er twee vonnissen werden gevelde, verschillend van aard, en op punten die ook verschillend waren;

Dat bij gebrek aan duidelijke aanwijzing vanwege het openbaar ministerie, men niet juist weet van welke schikking het beroep deed;

Overwegende dat het anderzijds onjuist is te beweren gelijk de verdediging het beweert, dat het beroep van het openbaar ministerie, voor zooveel gericht tegen het tweede vonnis van 30 November 1935,

als niet ontvankelijk moet aanzien worden, omdat vanwege de betichten er verzet bestond tegen zelfde vonnis bij verstek gedaan;

Dat inderdaad een vonnis bij verstek gedaan, tegensprekelijk is tegenover het openbaar ministerie, en wanneer de bij verstek veroordeelde verzet doet, het enkel tegenover hem is dat de veroordeeling vervalt;

Dat het vonnis tegenover het openbaar ministerie, integendeel blijft bestaan en het zelfde geldt voor in gepasten tijd ingesteld, (zie commentaire de la loi wat betreft het beroep door het openbaar ministerie, du 9 mars 1908, door Mr Gendebien, advokaat-generaal bij het hof van Beroep te Brussel, Revue de droit belge, 1906-1910, blz. 355 en volgende);

Voor wat betreft het tweede beroep van het openbaar ministerie tegen het vonnis van 28 December 1935;

Overwegende dat, indien men aanneemt dat het eerste beroep van het openbaar ministerie, als nietig of ten minste als niet ontvankelijk moet aanzien worden, het tweede beroep voor gevolg niet kan hebben dat de straffen tegen betichten uitgesproken, worden verhoogd;

Inderdaad het vonnis van 28 December 1935, de bij vonnis van 30 November 1935, uitgesproken straffen, behoudende, werd voor wat aangaat den grond der zaak, degelijk gevelde, op verzet mag de eerste rechter den toestand van de bij verstek veroordeelden niet verzwaren;

Voor wat betreft het beroep van de betichten tegen het eerste vonnis van 30 November 1935; tegensprekelijk op tusschengeschil uitgesproken :

Aangezien het beroep regelmatig is;

De rechtbank aanvaardt het beroep;

En ten gronde :

Overwegende dat de zaak regelmatig werd ahangig gemaakt voor den eersten rechter;

Dat de raadkamer een beslissing nemende, die ten voordeele was der betichten, deze niet moest verwittigen;

Om deze redenen :

En deze van den eersten rechter en toepassing makend van de door hem ingeroepen wetsbepalingen;

Overwegende dat de straf tegen de veroordeelden uit te spreken, de zes maanden gevangenis niet te boven gaat; dat deze voorgaandelijk niet verwezen zijn geweest voor misdaad of wanbedrijf;

En dat men mag hopen dat deze zich aan dergelijke misdrijven niet meer plichtig zullen maken;

Om deze redenen :

Gezien de wet van 27 December 1928; 1 a. wet 16 Oogst 1887; 130 van het K. B. van 12 Juni 1853; gewijzigd door K. B. 1 September 1920, artikel 91; artikel 9, wet 31 Mei 1888; 561 7°, 561 1°, 65, 50, 40 van het strafwetboek, alsook artikel 162 van het wetboek van strafvordering, door den heer voorzitter aangeduid;

De Rechtbank :

Rechtdoende op tegenspraak :

Bekrachtigd het vonnis waarvan beroep.

Voor wat betreft het beroep der betichten tegen een vonnis van 28 December 1935;

Aangezien dit beroep ook regelmatig is in den vorm;

De Rechtbank :

Aanvaardt het beroep en ten gronde :

Overwegende dat het tweede vonnis der politie-

rechtbank van Evergem, in dato 30 November 1935, bij verstek werd gedaan;

Dat verzet werd gedaan ten gepasten tijd;

Overwegende dat de eerste rechter, na het verzet te hebben aanvaard, verplicht was opnieuw te vonnissen, (zie Braas précis d'Instruction criminelle, p. 347 a. en p. 350 d.);

Dat hij zich bepaalde met zijn eerste vonnis bij verstek gedaan, te bekrachtigen na het verzet te hebben aanvaard;

Om die redenen :

De rechtbank, zegt dat het eerste beroep van het openbaar ministerie in dato 11 December 1935, als nietig of ten minste als niet ontvankelijk voorkomt, bij gebrek aan duidelijkheid;

Zegt dat het tweede beroep van het openbaar ministerie in dato 4 Januari wel ontvankelijk is maar voor gevolg niet heeft dat de straffen tegen betichte uitgesproken, kunnen verzwagd worden;

Bekrachtigt het vonnis van 28 December 1935, voor zooveel dit vonnis het verzet heeft aanvaard;

Doet te niet voor het overige;

En aangezien de zaak in staat van wijzen is :

Gezien artikel 215 van het wetboek van strafvordering;

Trekt dezelve tot zich en opnieuw wijzende;

Aangezien de feiten ten laste gelegd van de betichten ten genoeye van rechte zijn bewezen;

De rechtbank :

Verwijst ieder der beklaagden... (zonder belang).

NOTA. — Er is voorziening in verbreking door de twee veroordeelden.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE OOSTENDE

20 Maart 1936.

Voorzitter : M. J. Rayee.

Rechters : MM. Londres en Vandesompel.

Referendaris : M. R. Fontaine.

BEWAARGEING. — VESTIAIRE VAN EEN DANCING. — DELICTUEELE OF CONTRACTUEELE AANSPRAKELIJKHEID VAN DEN BESTUURDER.

De uitbater van de vestiaire van een dancing is een aangestelde van de directie, en, dientengevolge is deze laatste, in haar hoedanigheid van lastgever, aansprakelijk naar luid van artikel 1384 van het B. W.

Niettegenstaande de exploitatie van de vestiaire werd afgestaan in concessie, kan het bewaargevingscontract toch wel aanzien worden als rechtstreeks aangegaan tusschen de directie en den bewaargever.

Het bestuur is dus nog contractueel aansprakelijk wanneer het afgegeven voorwerp verloren gaat ten gevolge van de gebrekkelijke inrichting in het algemeen of van onvoorzienende toezicht over den dienst door haar ingericht.

N. V. Les Immeubles Commerciaux et industriels
t/ Boddart en Denis.

Herzien het vroeger voorgevallene in de zaak, na-

melijk het verstekvonnis bij nalatigheid te verschijnen op 6 Februari 1936 door deze rechtbank uitgesproken in het voordeel van Dumont-Boddart en ten laste van de vennootschap I. C. I. waarbij deze laatste veroordeeld wordt 1740 Fransche frank te betalen als schadevergoeding voor het verdwijnen van een pels in zilvervos, of hun evenwaarde in Belgisch geld aan den hoogsten koers van den dag van de betaling; (de Belgische frank gerekend op koers van 194, bebroeg de veroordeeling 3375,60 Belgische frank); daarenboven de verzuimsrente van den 2 Augustus 1935 af, den gerechtelijken intrest sedert de dagvaarding en de kosten van het geding begroot op 110,75 frank;

Gezien de verzetakte door het ambt van deurwaarder Arseen Louf, ter standplaats Oostende, gedagteekend van den 29 Februari 1936, geregistreerd, opgesteld in het Nederlandsch in overeenstemming met het tweede artikel van de wet van den 15 Juni 1935;

Gezien het exploitot tot oproeping in tusschenkomst en vrijwaring door het ambt van deurwaarder Albert Motte, ter standplaats Anderlecht, gedagteekend van den 6 Maart 1936, geregistreerd, opgesteld in het Nederlandsch;

Gezien de schriftelijke conclusiën van de hoofdpartijen, opgesteld in het Nederlandsch en uiteengezet in het Fransch, en gehoord dan opgeroepene in vrijwaring die in persoon is verschenen en enkel mondelinge conclusiën heeft genomen in het Fransch;

Gezien de stukken bij de bepleiting overgelegd;

Aangezien het verzet er toe strekt de vennootschap I. C. I. te doen ontlasten van de veroordeelingen ten haren laste uitgesproken, om reden dat zij de concessionaris niet is van de vestiaire waar de pels in zilvervos in bewaring afgegeven door Dumont-Boddart, werd weggenomen; dat de voormelde vennootschap nochtans in tusschenkomst heeft opgeroepen heer Denis, concessiehouder van de vestiaire van de dancing Casanova, te Oostende, welk etablissement wordt geëxploiteerd door de vennootschap I. C. I. om deze laatste te hooren vrijwaren en schadeloosstellen voor de veroordeelingen die mogelijk ten haren laste zouden uitgesproken worden ten voordeele van Dumont-Boddart;

Aangezien het verzet behoorlijk is naar den vorm en de ontvankelijkheid er van niet wordt beslist;

Aangezien de vordering in verzet en deze in vrijwaring samenhangend zijn; dat zij daarom dienen te zamen gevoegd voor uitspraak bij één en zelfde beslissing;

Over de vordering in verzet :

Aangezien de eischeres in verzet beweert dat er tusschen haar en concessionaris Denis geen één band van ondergeschiktheid bestaat, die zou toelaten haar, als meester, aansprakelijk te stellen voor de schade berokkend door haar aangestelde; (B. Wetb., art. 1384); dat zij in de tweede plaats staande houdt dat de waarde van den pels, in het buitenland aangekocht door Fransche onderhoorigen, niet genoegzaam bewezen is en dat die pels bovendien niet meer nieuw was;

Aangezien het feit van de afgifte van den pels op de vestiaire van de dancing Casanova uitdrukkelijk erkend wordt door den concessionaris van de bedoelde vestiaire, die insgelijks bekent dat hij er de teruggave niet van heeft kunnen doen op vertoon van tic-

ket nummer tien, waarbij de bewaargeving werd geconstateerd;

Aangezien vergunninghouder Denis wél de aangestelde was van de vennootschap I. C. I. vermits hij benevens den dienst van de kleerkamer, ook nog zorg moest dragen voor het volledig en dagelijksch onderhoud, met kuischen van de zaal, de vestibule, den achteruit en de voetpaden, een werk dat geen gemeens had met den dienst van een onafhankelijken concessiehouder; dat de vennootschap I. C. I. uit dien hoofde dus aansprakelijk is voor de fout van haar aangestelde, die niet met de noodige zorg heeft gewaakt over de kleederen die hem waren toevertrouwd;

Aangezien anderzijds het vergunningscontract ten opzichte van de bewaargevers een « res inter alios acta » uitmaakt.

Aangezien de vennootschap I. C. I. inderdaad niet aanvoert dat zij door middel van affiches of plakkaaten haar cliënteel zou verwittigd hebben dat zij alle verantwoordelijkheid afwees over de bewaring van de afgegeven voorwerpen;

Welnu, dan hebben de bewaargevers natuurlijkerwijze moeten gelooven dat het contract van bewaargeving werd gesloten met de vennootschap I. C. I. vermits zij niet hadden na te sporen welke de hoedanigheid was van den persoon die de vestiaire openhield, en het is om reden van het vertrouwen dat de directie van de dancing Casanova hen inboezemde dat de bewaargevers den pels in het depot hebben afgegeven; dat het bewaargevingscontract dus rechtstreeks werd aangegaan tusschen de bewaargevers en de vennootschap I. C. I.;

Aangezien de bestuurder van een schouwburg of een tooneelzaal, ten andere in princip, verplicht is zelf de veiligheid van de kleerkamer te verzekeren; hij moet alle nuttige maatregelen treffen om te beletten dat de voorwerpen die er afgegeven worden krachtens de gebruiken of de reglementen gestolen of weggenomen worden;

Welnu, de vestiaire van de dancing Casanova bood niet de minste veiligheid aan, zooals genoegzaam blijkt uit de schikking van de plaatsen, die beschreven staan in het proces-verbaal van de politie van den tweeden Augustus 1935;

Aangezien de afgevaardigde-beheerder van de vennootschap I. C. I. het ten andere raadzaam heeft geoordeeld, na de verdwijning van den pels, door den vergunninghouder van de kleerkamer een declaratie van verantwoordelijkheid te doen ondertekenen;

Aangezien uit deze beschouwingen blijkt dat de vennootschap I. C. I. verbonden is zoowel wegens oorzaak van een persoonlijke fout als wegens de fout begaan door haar aangestelde;

Aangezien Dumont-Boddart, door overlegging van een factuur van de Etablissements Cégéco, van Parijs, bewijzen dat zij op 20 Juni 1935, een kraag in zilvervos hebben aangekocht voor 1740 Fransche fr.;

Aangezien er niet betwist wordt dat het verdwenen voorwerp een pels was en dat de toegekende waarde er van niet overdreven schijnt;

Aangezien, rekening gehouden met het feit dat de pels ten tijde van zijn verdwijning op 2 Augustus 1935, sedert meer dan één maand gebruikt werd, het rechtmatig voorkomt een sleet aan te nemen van 20 ten honderd.

Over de oproeping in vrijwaring :

Aangezien de verweerder in vrijwaring beweert dat de vestiaire drie uitgangen had, wat het toezicht er van zeer bemoeilijkt en dat hij zich op het oogenblik van zijn aanneming als concessionaris, 't zij den 25 Juni 1935, geen rekenschap heeft kunnen geven over de schikking van de plaatsen; hij voegt er bij dat hij, daags na de verdwijning van den pels, onder bedreiging van wegzending, door den afgevaardigden beheerder van de vennootschap I. C. I. gedwongen werd een declaratie van verantwoordelijkheid te ondertekenen;

Aangezien, nog zonder schijn van grond aangenomen, dat het toezicht van de kleerkamer bemoeilijkt werd, de verweerder het toch zich zelven moet wijten dat hij in dienst is gegaan alvorens hij zich had vergewist of de schikking van de plaatsen zijn taak ingewikkelder maakte en hem aan gevaren blootstelde; dat hij maar voldoende personeel had aan te werven; dat uit zijn eigen verklaring aan de politie van Oostende van den 2 Augustus 1935 blijkt dat er in de vestiaire toezicht te kort was. « Je ne reste pas, déclara-t-il, tout le temps au vestiaire, devant chercher des vêtements dans la salle quand les clients le demandent », en de steller van het proces-verbaal voegt er bij : « Wanneer dus de man van de vestiaire afwezig is, kan iedereen uit de dancing naar de vestiaire komen, een stuk meenemen en langs de hall van de kinema vertrekken zonder verontrust te worden »;

Aangezien, nog aangenomen dat de afgevaardigde beheerder drukking heeft uitgeoefend om van den concessionaris een geschreven verklaring van verantwoordelijkheid te bekomen, toch redelijkerwijze niet kan beweerd worden dat deze laatste heeft toegegeven onder den drang van een macht waaraan hij niet kon wederstaan; daarbij nog aangenomen dat hij zich in geval van weigering zou hebben blootgesteld aan doorzending, de verweerder in vrijwaring zijn rechten kon doen gelden op schadeloosstelling zoo zijn vergunningscontract ontijdig verbroken werd;

Aangezien de fout van den verweerder in vrijwaring dus zeker is;

Om deze redenen :

De rechtbank, alle verdere of strijdige conclusiën van wege partijen van de hand wijzende, ontvangt het verzet voegt de vordering in verzet en deze in vrijwaring samen; rechtsprekende over de geldigheid van het verzet, verbetert het vonnis van den 6 Februari 1936; opnieuw rechtdoende, zegt voor recht de vennootschap eischeres in verzet I. C. I. aansprakelijk zoo in persoonlijken naam als in hoedanigheid van lastgever voor de wegneming van den pels in depot afgegeven door de verweerder van verzet, echtgenoot Dumont-Boddart, door haar echtgenoot geldig gemachtigd om in rechte op te treden; veroordeelt de vennootschap les Immeubles Commerciaux et Industriels aan deze laatste 1392 Fransche frank te betalen, of hun tegenwaarde in Belgisch geld op den hoogsten wisselkoers den dag van de wezenlijke betaling; (de koers van den Franschen frank gerekend op 195, bedraagt de veroordeeling 2714,40 frank); voormeld bedrag vermeerderd met den gerechtelijken interest en de kosten van het geding begroot op fr.;

Wijst de verweerder op verzet af van het overige; Veroordeelt den verweerder in vrijwaring Denis om de vennootschap I. C. I. te vrijwaren en schadeloos te stellen voor het bedrag van de veroordeelingen uit-

gesproken ten laste van deze laatste in het voordeel van Dumont-Boddart zoowel in hoofdsom als in interest en kosten, inbegrepen de kosten van de verandering in vrijwaring, maar uitgesloten de kosten van de inleidende dagvaarding en van de inschrijving ter rolle.

Aldus gevonist en uitgesproken.

INGEZONDEN BIJDRAGEN

WEGENISVRAAGSTUKKEN

II. — KAN DE GEMEENTE DOOR VERJARING RECHT TOT DOORGANG VERWERVEN?

In principie, als men op de Gemeente het gewoon recht toepast, kan zij evenmin als een privaat persoon, door verjaring eene erfdiensbaaerheid van doorgang op een bepaald goed vestigen. Zulkdanige erfdiensbaaerheid is niet voortdurend en valt onder de uitdrukkelijke beschikking van art. 691 B. W. B., waarbij voor niet voortdurende erfdiensbaaerheden verwerving door verjaring wordt uitgesloten. Doch, de Rechtspraak, die er steeds op uit is de te strenge voorwaarden der wet te talmen en geleidzaam te maken volgens de noodwendigheden van bepaalde toestanden, heeft nochtans aan dit rechtsbeginsel een omweg gevonden in het feit dat zekere daden van gebruik en onderhoud van den weg als daden van toeëigening kunnen worden beschouwd, b. v., kasseien van den weg. Men kan die daden evengoed uitleggen *animo domini* als *animo servitutis* en door deze interpretatie komt men tot het eigenaardige gevolg dat, indien iemand door verjaring rechtstreeks geen erfdiensbaaerheid van doorgang op een goed kan vestigen, hij toch door dezelfde daden van bezit zich den bodem van den weg kan toeëigenen en alzoo onrechtstreeks doorgangsrecht bekomt. (Galopin. Biens, Propriété, Servitudes, blz. 149).

Het is dan ook dit beginsel dat op de Gemeente dient toegepast; zij zal eigenares worden van den bodem van den weg, indien zij op den weg een bezit heeft uitgeoefend dat beantwoordt aan de vereischen van art. 229 B.W.B. Haar bezit moet voortdurend t. t. z. onafgebroken geweest zijn, openbaar, vreedzaam en ondubbelzinnig. Het eenvoudig algemeen en openlijk doorgaan van het publiek zou niet volstaan om op den weg eigendomsrecht te verwerven; de doorgang moet niet alleen zijn gebeurd zonder verzet vanwege de eigenaars, maar bovendien moeten er door de gemeente daden gesteld, die er klaar op wijzen, dat zij zich als eigenares beschouwde en als eigenares heeft gehandeld; gelden als daden *animo domini*, werken van onderhoud en herstelling van den weg, het aanleggen van waterkanaliseringen, het riooleeren, 't kasseien van den weg. (Grandjean, Droit Rural n° 607; Nijvel, 16 Feb. 1910, P. 103.189). Een bijzonder geval kan zich voordoen; het kan gelden een aardeweg, die geen wegeniswerken met zich meebrengt, geen onderhoud veronderstelt, zich verstevigt en blijft voortbestaan door het dagelijksch gebruik. Daar de aard van dezen weg er geen eischt, kan men in dergelijke voorwaarden natuurlijk niet eischen, dat er werkelijk daden van onderhoud door de gemeente zouden worden gesteld. Dan zal het volstaan, opdat het eigendomsrecht op den bodem aan de gemeente zou zijn verworven, dat de doorgang door het publiek gedurende dertig jaar, openlijk, zonder klacht of verzet van den eigenaar, vrij zou zijn gebeurd, dat er gedurende dien tijd door den eigenaar geen enkel daad van bezit zou zijn gesteld en dat de doorgang zou zijn geschied op eene wijze, die gansch het nut van den bodem in zich sluit. (Cass. 19 Dec. 1895, P. 96.1.48).

Deze dertigjarige verjaring is nochtans niet noodzake-

lijkerwijze vereischt, opdat een weg ten titel van eigendom zou deel uitmaken van het openbaar domein. Hier dient aangestipt dat art. 2265 B. W. B. eene kortere verjaring voorziet van tien of twintig jaar op voorwaarde dat degene, die zich op verjaring beroept, een rechtmatigen titel bezitte. Welnu, de Bestendige Alvaardiging der provincie heeft, krachtens de wet van 10 April 1841 nopens de Wegenis, het recht te beslissen dat bepaalde weg van openbaar nut dient te worden beschouwd en dienvolgens tot zijne klassering over te gaan. Dit geldt als eene bestuurlijke maatregel, waartegen derde personen niets zouden in te brengen hebben. Doch, zooals gemelde wet het zegt, maakt deze beschikking der Bestendige Deputatie geen inbreuk op de rechten van den eigenaar van den grond. (Marcotty, Voirie Publique, nr 59.) Deze blijft ontegensprekelijk het recht behouden zich hiertegen te verzetten en zijn goed te vrijwaren. Verzet de eigenaar zich niet en stelt de gemeente, anderzijds, daden van toeëigening, kan zij, na een tien- of twintigjarig bezit, als eigenares van den bodem worden beschouwd. Inderdaad, volgens artikel 10 der wet van 10 April 1841, geldt de klassering van den weg als rechtmatigen titel voor de gemeente en dienvolgens moet artikel 2265 B.W.B. worden toegepast. (Vauthier, Droit Administratif, n° 258, par. 3, Cass. 1 Feb. 1900, R. A., bl. 226. Genot. Voirie Vicinale, bl. 7).

Buiten deze kwestie van de toeëigening van den bodem van den weg door langere of kortere verjaring, stelt zich nog volgende belangrijke vraag: Kan de gemeente door dertigjarig bezit een eenvoudig recht op doorgang verwerven? Op eerste zicht, zooals het reeds hooger werd gezegd, zou men ontkennend moeten antwoorden. Doch, hoe zonderling het ook moge schijnen, is over dit vraagstuk ten eerste geredetwist geweest en wanneer de Fransche Rechtspraak de enge toepassing der rechtsbeginselen van 't Burgerlijk Wetboek heeft gevolgd, om negatief te antwoorden, heeft de Belgische Rechtspraak integendeel de vraag in den bevestigenden zin beantwoord. (Valerius, Concessions et Régies Communales, t. 2, bl. 20; Vauthier, Droit Administratif, nr 258.) Stellen we de vraag op meer bepaalde wijze: Kan de gemeente door dertigjarige verjaring recht tot doorgang bekomen in de veronderstelling dat het usucapio van den bodem niet mogelijk zou zijn om reden dat de eigenaars daden qualitate qua zouden hebben gesteld, die de verjaring van het eigendomsrecht beletten, b. v. de eigenaar heeft regelmatig de grachten geruimd of de struiken van den weg gesnoeid? De Belgische Rechtspraak neemt aan, dat het dertigjarig openbaar gebruik van een op den atlas niet vermelden weg aanleiding geeft tot verwerving van het recht van doorgang voor het publiek, op voorwaarde dat deze doorgang zich heeft uitgeoefend op eene wijze die alle gedoogen uitsluit. (Marcotty, Voirie Publ., nr 64.)

Het is klaar, dat een eenvoudig, hoe langdurig ook, doorgaan, tot geene verjaring kan leiden, want, volgens de algemeene beginselen van ons erfdiensbaaerhedenrecht wordt doorgang steeds beschouwd als gedoogen. Het doorgaan door het publiek moet zekere kenmerken dragen, die voldoende laten blijken dat de gemeente werkelijk een recht heeft willen uitoefenen, b. v. de gemeente heeft steeds voor den onderhoud van den weg gezorgd, zij heeft er kassei gelegd. Maar wanneer het een aardeweg geldt, die geen wegeniswerken veronderstelt, wat zal dan aan den doorgang van het publiek zijn kenmerk van recht geven? Dit zal afhangen van de omstandigheden van ieder geval. Indien de weg zijn bodem wel bepaald afgescheiden heeft van de aanpalende erven, als de weg eene rechtstreeksche verbinding uitmaakt naar de kerk of naar de markt, zal men in deze feiten eene voldoende aangelegenheid vinden om tot verjaring te leiden.

Ziehier kortom de redeneering van de Rechtsleer en de Rechtspraak. (Marcotty, Voirie Publ. nr 64 in fine.) Het recht tot doorgang voor het publiek is een recht sui generis niet vervat in de bepalingen van de erfdiensbaaerheden gegeven in art. 637 B.W.B. Inderdaad, de gewone erfdiensbaaerheid van doorgang veronderstelt een eigendom, dat een

bepaalden dienst moet verzekeren ten bate van een ander wel bepaald eigendom. Dit bestaat hier niet. In het huidige geval kan men toch de groote steenweg, waartoe een wegje leidt of het geheel der behuizingen eener gemeente niet beschouwen als heerschend goed tegenover den weg. De begrippen van heerschend en dienstbaar erf kunnen hier niet toegepast worden. Daarenboven, eens de weg als openbaar beschouwd, mogen niet alleen de inwoners der gemeente, die 't recht tot doorgang door verjaring hebben verworven, maar alle mogelijke personen, vreemden inbegrepen, den weg betreden. Daar dit recht tot doorgang van het publiek aldus niet in art. 637 B. W. B. is vervat, bestaat er geen reden om aan 't verwerven van dit recht de algemeene wijze van verwerving door verjaring niet toe te passen. (Besl. Proc. Gen. Leclercq en Cass. 18 Maart 1870, P. 70.1.153). Inderdaad, deze wijze van bekomen van een recht is toegekend aan alle rechten, behalve aan deze die door de wet uitdrukkelijk uitgesloten worden. Dit is niet het geval voor recht tot doorgang voor het publiek. Dus, kan dit bekomen worden door verjaring. (Cass. 28 Juli 1854, P. 54.1.421; Luik, 27 April 1907, B. J. 07.619; Rechtb. Gent 9 Dec. 1908, R. A. 09.281; Rechtb. Brussel 24 Nov. 1902, R. A. 03.319.) Wij komen alzoo tot het besluit, dat, indien door een gewoon burger geen erfdienstbaarheid van doorgang op bepaald goed door verjaring kan worden gevestigd, integendeel, het recht tot doorgang voor het publiek door de gemeente kan verworven worden.

A. SMETS,
Advokaat te Leuven.

WETGEVING

KONINKLIJK BESLUIT van 27 Mei 1936. — Tarief van de gerechtskosten in burgerlijke zaken en in handelszaken.

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 16 Juni 1919, waarbij de regeering er toe wordt gemachtigd wijzigingen toe te brengen aan de bepalingen betreffende de gerechtskosten in strafzaken, in burgerlijke zaken en in handelszaken:

Herzien het koninklijk besluit van 27 Mei 1929 tot wijziging van het tarief der gerechtskosten in burgerlijke zaken en in handelszaken en tot vaststelling van de beloningen en uitschotten van de deurwaarders;

Herzien Ons besluit van 23 Januari 1935 betreffende het tarief der gerechtskosten in burgerlijke zaken en in handelszaken en houdende vaststelling van de beloningen en uitschotten van de deurwaarders, voor de vorderingen waarvan het bedrag, voor den hoofdeisch, het cijfer van den hoogsten aanleg niet overschrijdt;

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. Het koninklijk besluit van 27 Mei 1929 wordt aangevuld door de volgende bepalingen, die er de artikelen 28 en 29 van zullen uitmaken:

« Artikel 28. Wanneer een deurwaarder een vonnis heeft betekend, wordt er voor het bevel noch beloning, noch uitschot toegekend.

» Artikel 29. Bij afwijking van de vorige bepalingen, worden in de gedingen voor het vredegericht de volgende regelen in acht genomen wanneer het bedrag van den hoofdeisch het cijfer van den hoogsten aanleg niet overschrijdt, of wanneer de vordering de toekenning, de verhooging, de verlaging of de afschaffing van een uitkeering tot levensonderhoud ten doel heeft:

» Aan den deurwaarder worden, als beloning en uitschot voor alle exploit, deze betreffende de tenuitvoerlegging inbegrepen, vijftien frank toegekend wanneer de waarde van het geschil ten hoogste vierhonderd frank bedraagt;

twintig frank, wanneer zij dit bedrag overschrijdt, onverminderd de toepassing van artikel 8.

» De som toegekend als beloning en uitschot voor de exploit, die overeenkomstig artikel 49, § 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden beteeënd, bedraagt echter, voor het oorspronkelijk stuk, tien frank en, voor elk afschrift, een frank verhoogd met de frankeerkosten van een aangeteeënd schrijven.

» Aan den deurwaarder worden, als beloning en uitschot voor proces-verbaal van niet-bevinding, den titel en het afschrift inbegrepen, vijf en twintig frank toegekend.

» Alleen voor meer dan vijf kilometer zijn aan den deurwaarder reiskosten verschuldigd.

» Indien de beteekening gedaan moet worden binnen de gemeente waar de deurwaarder verblijft, wordt het aantal kilometers van het gemeentehuis af tot de plaats waar de beteekening geschiedt berekend. Indien de beteekening in een andere gemeente moet gedaan worden, wordt het aantal kilometers berekend van kerktoeren tot kerktoeren, van de gemeente waar de deurwaarder verblijft tot de gemeente waar de beteekening geschiedt. Indien de deurwaarder verblijft in een gemeente die van de plaats waar de beteekening geschiedt verder afgelegen is dan de hoofdplaats van het kanton, mogen de daaruit voortkomende hoogere reiskosten niet begroot worden. »

Art. 2. De laatste alinea van artikel 11 van het koninklijk besluit van 27 Mei 1929 wordt vervangen door de volgende bepalingen, die er de laatste twee alinea's van uitmaken:

« Zij mag niet minder dan 80 frank bedragen.

» Wanneer de naziening bovenaan op het proces-verbaal van verkoop geschiedt, vindt de naziening haar vergoeding in de beloning voor den verkoop. »

Art. 3. Ons besluit van 23 Januari 1935 betreffende het tarief der gerechtskosten in burgerlijke zaken en in handelszaken en houdende vaststelling van de beloningen en uitschotten voor de vorderingen waarvan het bedrag, voor den hoofdeisch, het cijfer van den hoogsten aanleg niet overschrijdt, is opgeheven.

Art. 4. Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat van kracht wordt daags na den dag van zijn bekendmaking.

Gegeven te Brussel, den 27n Mei 1936.

KONINKLIJK BESLUIT van 30 Mei 1936. — Algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken: nieuwe tekst van artikelen 63 tot 67 en 1008, ter vervanging van deze die voorkomen in de samenschakeling bekendgemaakt in den « Montieur belge » van 2 Augustus 1935, nr 214.

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gezien de wet van 16 Juni 1919 betreffende de herziening der bepalingen tot regeling der gerechtskosten in strafzaken, en artikel 67 der Grondwet;

Op de voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Financiën,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikelen 63 tot 67 en 108 van het koninklijk besluit van 1 September 1920, zooals zij door latere bepalingen gewijzigd werden, worden vervangen door wat volgt:

Afdeeling XV. — Griffiekosten.

Art. 63, § 1. Volgend griffierecht is verschuldigd aan den Staat op de uitgiften, afschriften of uittreksels van akten, vonnissen en arresten in strafzaken, afgeleverd door de griffiers der hoven en rechtbanken:

6 frank per rol, in de politierechtbanken;

12 frank per rol, in de boetstrafelijke rechtbanken en in de krijgsraden;

25 frank per rol, in de beroepshoven, in de assisenhoven en in het krijshof;

30 frank per rol, in het hof van verbreking.

§ 2. Vorenstaand griffierecht wordt, voor de niet-onder- teekende afschriften, op 4 frank per rol verminderd, welke ook de griffie weze waarop de aflevering geschiedt.

§ 3. Elke rol van uitgifte, afschrift of uittreksel bevat dertig regels per bladzijde en achttien tot twintig lettergrepen per regel, door elkaar berekend.

§ 4. Het griffierecht van uitgifte wordt gekweten door middel van zegels, die aangebracht worden door den griffiers op de afgeleverde uitgiften, afschriften of uittreksels.

Art. 64. Door den griffier wordt voor ieder uitgifte, afschrift of uittreksel, dat niet bekleed werd met het zegel dat het eischbaar griffierecht vervangt, eene boete van 100 frank opgelopen; de griffier is bovendien ertoe gehouden het ontdoken recht te krijgen, behoudens zijn verhaal voor dit recht alleen tegen den persoon die het ten slotte moet afdragen.

Art. 65. De bij artikel 117 voorziene inventaris wordt kosteloos opgemaakt.

Art. 66. De afschriften van de staten van vereffening, die de griffiers in het bij artikel 98, alinea 3, en bij artikel 113 voorziene geval verstrekken, zijn aan het bij artikel 63 voorziene recht onderworpen.

Art. 67. § 1. De rechten te innen vóór de militaire rechts- machten krachtens artikel 63 zijn enkel gevestigd onder voorbehoud der vrijstellingen voortvloeiende uit de wet van 15 Juni 1899, bevattende titel 2 van het Wetboek van de kriegsrechtspleging.

§ 2. Zijn vrij van het griffierecht van uitgifte, de uitgiften, afschriften of uittreksels die door artikel 62, 12°, der wet van 25 Maart 1891 vrijgesteld zijn van zegel.

§ 3. Worden gehandhaafd de vrijstellingen van het griffierecht van uitgifte, zooals zij door de vigeerende wetten voorgeschreven zijn.

§ 4. Door deze afdeeling wordt niet afgeweken van de bestaande wetsbepalingen die de verëffening in debet van sommige griffierechten machtigen.

Art. 108. In crimineele zaken, wanneer het misdaden geldt die zijn voorzien bij de artikelen 196, 197 en 489, derde alinea, van het Wetboek van Strafrecht of bij de artikelen 207 en 208 van de bij koninklijk besluit van 30 November 1935 samengeschiedelde wetten op de handelsvennootschappen, alsmede in correctionele zaken of politiezaken, dient de burgerlijke partij, vóór alle vervolging, hetzij dat zij rechtstreeks of als gevoegde partij optreedt, de voor de kosten der rechtspleging vermoedelijk noodige som ter griffie neer te leggen, zonder dat er eenige vergoeding kan worden geëischt voor het bewaren dezer som, op straf van knevelarij. Een nieuwe som moet verstrekt worden, indien de eerste ontoereikend is geworden.

De registratierechten eventueel verschuldigd op de rechterlijke beslissing die uitspraak doet op de aanvraag van de burgerlijke partij zijn in deze som niet begrepen.

In geval van veroordeeling der beklaagden, wordt de door de burgerlijke partij in bewaring gegeven som terugbetaald, na aftrek van de in haar belang gedane kosten die door het vonnis worden geschat.

Door de provincies, de gemeenten, de openbare besturen en instellingen moet vooraf geene som in bewaring worden gegeven.

Dit geldt eveneens voor de burgerlijke partij die het voordeel van het «pro Deo» geniet, onder voorbehoud der toepassing van artikelen 5 en 17 van de wet van 29 Juni 1929, betreffende den gerechtelijken bijstand en de toelating om kosteloos te procederen.

Onze Minister van Justitie en Onze Minister van Financiën zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat den 1n Juni 1936 van kracht wordt.

Gegeven te Brussel, den 30n Mei 1936.

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 22, 30 Mei 1936. — Mr. B. V. A. Röling : Steunfraude, belastingfraude en generale preventie. — Opmerkingen en mededeelingen. — Uit de literatuur. — Boekaankondigingen. — Tijdschriften. — Berichten.

ECONOMISCHE TIJDINGEN van de Kredietbank voor Handel en Nijverheid. — Nr 16, 25 Mei 1936. — Het havenbedrijf te Antwerpen. — Actuele vraagstukken : Het Internationaal Giroverkeer van Dr. L. De Jonghe. — Voor onze Exporteurs : Spanje-Brazilië. — Handelsberichten : De Belgische Steenkoolindustrie. — Wol. — Granen. — Landbouw en Nijverheid. — Wisselmarkt. — Boekenschouw.

DALLOZ. — RECUEIL HEBDOMADAIRE DE JURISPRUDENCE. — Nr 20, 28 Mei 1936. — Notes fiscales : La Convention franco-américaine sur les doubles impositions (suite). — Rechtspraak.

DEUTSCHE JURISTEN-ZEITUNG. — Nr 10, 15 Mei 1936. — Sommer : Partei und Staat. — Beyerle : Vom Sinn des deutschen Rechtsstandes. — Mezger : Das neue Strafrecht und die Strafrechtswissenschaft. — Maszfelder : National-sozialistische Neugestaltung des Eherechts. — Kruse : Dänische Juristen-Ausbildung 1736-1936. — Schmitt : Faschistische und nationalsozialistische Rechtswissenschaft. — Krausz : Staat, Bewegung, Volk als selbständige Ordnungen. — Schmitt : Die Bedeutung des Rheinbundes für die spätere deutsche Verfassungsgeschichte. — Oswald : Der tschechoslowakische Faktorengerichtsstand und seine Verwertbarkeit für die Zwangsvollstreckung im Deutschen Reich. — Rechtslehen. — Boekbespreking. — Rechtspraak.

DEUTSCHES RECHT. — Heft 9/10, 15 Mei 1936. — Dr. Walter Raeke : Deutscher Juristentag einst und jetzt. — Dr. Carl Schmitt : Aufgabe und Notwendigkeit des deutschen Rechtsstandes. — Otto Mönckmeier : Rechtsstand und Rechtswahrs. — Wernes Best : Rechtsbegriff und Begriff des Rechtswahrs. — Helmut Seydel : Der Kommentar. — Roger Diener : Gesetzgebung und Gesetzesbefolgung. — H. K. Clausen : Vom Werden des deutschen Rechtswahrs. — Erhard Kahle : Die mittelalterlichen Rechtskreise und die deutsche Rechtserneuerung. — Boekbespreking.

ZEITSCHRIFT FÜR OFFENTLICHES RECHT. — Nr 2, 11 April 1936. — Dr. Alois Körner : Beiträge zur staatsaktlehre. — Dr. Adolf Grabowsky : Das Problem der Wertfreiheit in der politischen Wissenschaft. — Dr. Moritz Bileski : Der Grundsatz der wirtschaftlichen Gleichberechtigung in den Mandatgebieten. — Dr. Louise Sommer : Die staatsideologischen Voraussetzungen des Kampfes gegen die Meisbegünstigungsklausel. — Boekbespreking.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

**RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!**

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen, A. Somville, best.